

B.A [PART -I] [SEMESTER-II] [CBCS] EXAMINATION Oct/Nov.2023

**Political Science
Paper II (DSC B-18)
Introduction to Indian Constitution
Sub Code-71277**

Day & Date- Monday, 06/11/2023

Time – 10.30 am to 12.30 pm

Total Marks- 50

**INSTRUCTIONS- 1] All questions are compulsory.
2] Figures to the right indicate full marks.**

Q1) Choose and write the correct alternative from the following: [10]

1).....is the minimum number of members required to start the proceedings of the Lok Sabha

- a)55 b)25 c)45 d)65

2) Who is the current chief justice of India?

- a) D. Y. Chandrachud b) U. U. Lalit
c) S. A. Bobade d) Dipak Mishra

3) Which Constitution of the following has great effect on the Preamble of Indian Constitution?

- a) Constitution of America b) Constitution of England
c) Constitution of Japan d) Constitution of Canada

4) When was the Constitution of India implemented?

- a) on 26 Nov 1949 b) on 26 Jan 1949
c) on 26 Jan 1950 d) on 10 Nov 1949

5) What is the minimum age of a Lok Sabha candidate?

- a) 25 b) 30 c) 35 d) 45

6) How many rights does the Indian Constitution currently have?

- a) 6 b) 5 c) 4 d) 7

7) Which law eradicated Untouchability?

- a) law of 1935 b) law of 1947 c) law of 1951 d) law of 1955

8) Who has the power to appoint members to various committees of Lok Sabha?

a) President

b) Prime Minister

c) cabinet

d) Speaker of the Lok Sabha

9) In which article of the Indian Constitution the right to equality is given?

a) article 14 to 18

b) article 19 to 22

c) article 36 to 51

d) article 23 to 24

10) Who wrote the Preamble of the Indian Constitution?

a) Dr. Rajendra Prasad

b) Mahatma Gandhi

c) Pandit Nehru

d) Dr. B.R. Ambedkar

Q2) Give the answers to the following questions:

[20]

1) Explain the origins of Indian Constitution.

or

Explain the powers and functions of the Speaker of the Lok Sabha.

2) Explain the fundamental rights in the Indian Constitution.

or

Explain the composition, powers and functions of the supreme court.

Q3) Write short notes on (Any four)

[20]

1) Principles of secularism in the Indian Constitution

2) Act of Indian Administration 1935

3) 3) Right to freedom

4) Speaker of Rajya sabha

5) Judicial review

6) Fundamental duties

मराठी रूपांतर

प्र. १) पर्यायी उत्तरातून अचूक पर्याय निवडा व लिहा :

[10]

१) लोकसभेचे कामकाज सुरु करण्यासाठी किमान किती सदस्य उपस्थित असणे आवश्यक असते.

अ) ५५

ब) २५

क) ४५

ड) ६५

२) भारताचे सध्याचे सरन्यायाधीश कोण आहेत?

अ) डी. वाय. चंद्रचूड

ब) यु. . यु. ललित

क) एस.ए. बोबडे

ड) दीपक मिश्रा

३) भारताच्या राज्यघटनेच्या उद्देशपत्रिकेवर ----- प्रभाव दिसतो.

अ) अमेरिकेची राज्यघटना

ब) इंग्लंडची राज्यघटना

क) जापानची राज्यघटना

ड) कॅनडाची राज्यघटना

४) भारतीय राज्यघटनेची अमंलबजावणी कधी झाली?

- अ) नोव्हेंबर २६, १९४९ ब) जानेवारी २६, १९४९
क) जानेवारी २६, १९५० ड) नोव्हेंबर १०, १९४९

५) लोकसभा निवडणुकीसाठी उमेदवाराचे वय किमान किती वर्ष पूर्ण असावे लागते.

- अ) २५ ब) ३० क) ३५ ड) ४५

६) भारतीय राज्यघटनेत सद्या किती अधिकार आहेत?

- अ) ६ ब) ५ क) ४ ड) ७

७) कोणत्या कायद्याने अस्पृश्यता समाप्त करण्यात आली?

- अ) १९३५ चा कायदा ब) १९४७ चा कायदा क) १९५१ चा कायदा ड) १९५५ चा कायदा

८) लोकसभेच्या विविध समित्यांवर सभासदांच्या नेमणुका करण्याचे अधिकार कोणास आहेत?

- अ) राष्ट्रपती ब) पंतप्रधान क) मंत्रीमंडळ ड) लोक सभेची सभापती

९) भारतीय राज्यघटनेत कोणत्या कलमात समतेचा अधिकार देण्यात आला आहे.

- अ) कलम १४ ते १८ ब) कलम १९ ते २२ क) कलम ३६ ते ५१ ड) कलम २३ ते २४

१०) भारतीय राज्यघटनेचा सरनामा कोणी लिहला होता?

- अ) डॉ. राजेंद्रप्रसाद ब) म. गांधी क) पंडीत नेहरू ड) डॉ. बी. आर. आंबेडकर

प्र. २) पुढील प्रश्नांची उत्तरे लिहा:

[20]

१) भारतीय राज्यघटनेची उगमस्थाने स्पष्ट करा .

किंवा

लोकसभेच्या सभापतीचे अधिकार व कार्ये स्पष्ट करा.

२) भारतीय संविधानातील मुलभूत अधिकार स्पष्ट करा .

किंवा

सर्वोच्च न्यायालयाची रचना अधिकार व कार्ये स्पष्ट करा.

प्र. ३) टिपा लिहा. (कोणत्याही चार):

[20]

१) भारतीय संविधानातील धर्मनिरपेक्षतेचे तत्व

२) १९३५ चा भारत प्रशासन कायदा

३) स्वातंत्र्याचा अधिकार

४) राज्यसभेचा सभापती

५) न्यायालयीन पुनर्विलोकन

६) मूलभूत कर्तव्ये